

Сада већ сасвим извесно затварање Геокса јесте најјачи, али не и први удар на социјалну ситуацију на југу Србије.

"Поред тога што ће без посла остати велики број радника, ми имамо и трајну последицу да је реч о краху обућарске индустрије на југу Србије. Радници који су били запослени у Геоксу су људи са искуством у овом сектору производње. Они старији су радили некада у Коштани, а после њеног краха почетком 2000. године своје знање су продавали радом у малим обућарским фабрикама којих је било десетак у Врану. Надајући се сигурној егзистенцији доласком Геокса 2016. године они прелазе у ову компанију, а већи део малих фабрика се затвара и сада их је остало тек неколико, тако да стратешки гледано, обућарски сектор на југу Србије сада више и не постоји", каже за Данас Стојан Јовановић, дугогодишњи радник Коштане.

Влада је Геоксу дала 9.000 евра по радном месту, а после три године, на прву најаву од могућем одласку, италијанској фабрици је дато још три милиона евра.

Радници су у просеку примали 35.000 до 40.000 динара зараде, уз константну борбу да им буде плаћен прековремени рад суботом и недељом

Радници су у просеку примали 35.000 до 40.000 динара зараде, уз константну борбу да им буде плаћен прековремени рад суботом и недељом. Било је неколико протеста због сурових услова рада на послу и непоштовања елементарних права на паузе у току радног времена. Остала је упамћена реченица упућена од стране људи из менаџмента радницима да "пре него што дођу на посао купе пелене како се не би превише шеткали и прекидали процес производње одлазећи у тоалет".

Од церемоније отварања фабрике којој је присуствовао и тадашњи премијер Александар Вучић, новинари више никада нису крочили у круг Геоксове фабрике у Индустријској зони Бунушевац на периферији града. Није одржана ни једна конференција за новинаре, а радницима који су у кризним ситуацијама давали изјаве за медије прећено је отказима и забраном било каквог синдикалног организовања. Синдикат Слога био је једини који је пружао подршку радницима у њиховим ипак сасвим реалним и за услове рада, скромним захтевима. Уместо разговора менаџмент компаније је покушао једном приликом да поделом ваучера у износу од 10.000 динара представницима медија, задобије њихову подршку што је наишло на осуду и новинара, али и јавности.

Одласку Геокса претходило је напуштање још неколико страних компанија које су имале пословне планове у Врану. Бугарска компанија Трејс која се бавила инфраструктурним пројектима изградње и одржавања путева и која је запошљавала око 250 радника (42.000 просечна зарада) напустила је Врану незадовољна односом градске власти.

"Они су отишли јер су за одржавање шест улица у Врану из градског буџета на тендеру добили 20 милиона динара, док је фирма из Прешева добила чак 250 милиона динара за одржавање градских улица, наводи извор Данаса упућен у разлоге одласка бугарске компаније.

Из Врања је отишла и руска Компанија Спилит која је производила намештај и продавала преко трговинског ланца Њефа. Без посла је остало око 200 радника

Из Врања је отишла и руска Компанија Спилит која је производила намештај и продавала преко трговинског ланца Њефа. Без посла је остало око 200 радника. Руси су имали намеру да шире производњу и у друге општине југа Србије, али изостала је подршка (вероватно државне субвенције) па су се они преко ноћи повукли из посла. Међу страним компанијама у Врању су присутни БАТ и италијанска Кенда фарбен која је сувласник предузећа Хемијска индустрија Врање (ХИВ) која се бави израдом доњих делова за обућарску индустрију.

Некадашње перјанице привреде Врања Јумко и Симпо са вишеструко мањим бројем радника преживљавају искључиво уз подршку државе и радећи у највећој мери за МУП и ВС. Премијерка Ана Брнабић најавила је да ће „ако Геокс оде брзо стићи нови страни инвеститор уз посредовање Владе Србије“. Ко и када, питање је на које ће 1.200 радника, и још више незапослених Врањанаца морати да сачекају одговор у наредним месецима.

Теклас одустао од закупа хале Геокса

Фабричка хала Компаније Геокс располаже са око 40.000 квадратних метара корисне површине. Најава да би ту могао да се усели Теклас компанија из Турске која има своју фабрику у Владичином Хану према сазнањима Данаса дефинитивно је отпала. Постоји могућност да Турци део своје производње преселе у Врање, али у простор у власништву Јумка, о чему се воде преговори.

(Данас)